

verslag over het jaar 1972

A06-1972

Dr. E. BOEKMAN
AMSTERDAM
Doos 9a
STICHTING

*boekmap
Buma
Stemra*

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

AUG. 1973

VERENIGING HET BUREAU VOOR MUZIEK-AUTEURSRECHT BUMA
STICHTING STEMRA

(060.555) 061.22 : 347.785 : 347.78.011

X3

003

470.11

C11

**Dr. E. BOEKMANSTICHTING
AMSTERDAM**

verslag over het jaar 1972

**VERENIGING HET BUREAU VOOR
MUZIEK-AUTEURSRECHT BUMA**

STICHTING STEMRA

bestuur buma

L. van Delden, voorzitter
 G. Jansen Sr, vice-voorzitter
 H. C. Gomperts, secretaris
 J. J. M. Nord, tweede secretaris
 P. Goemans
 R. Heppener
 Jhr. Mr. M. P. M. van Karnebeek

raad van vertrouwensmannen buma

L. van Delden, voorzitter

Genootschap van Nederlandse Componisten

Dr. K. Boehmer
 Dr. M. H. Flothuis
 G. Frid
 R. Heppener

Vereniging van Letterkundigen

E. van Altena
 Drs. D. de Lange

*Vereniging Woord- en Toondichters
 der Lichte Muziek*

Mr. B. Arp Jr
 G. J. van Krevelen
 Pi Vèriss
 M. van 't Woud

*Vereniging van Muziekhandelaren en
 -Uitgevers in Nederland*

A. A. Jansen
 C. Smit Jr
 J. Zijderlaan

Regeringsbenoemden

Mevrouw Mr. S. Boekman
 Jhr. Mr. M. P. M. van Karnebeek
 Prof. Dr. G. Stuiveling
 Dr. J. Vermeyden

bestuur stemra

L. van Delden, voorzitter
 H. C. Gomperts, vice-voorzitter
 Pi Vèriss, secretaris
 J. Andriessen
 H. de Groot
 M. van 't Woud
 J. Zijderlaan

Een jaar geleden wees ik er in mijn voorwoord op dat Buma en Stemra een nieuwe koers waren ingeslagen waarvan in de naaste toekomst, naar verwacht mocht worden, de vruchten te plukken zouden zijn. Het jaarverslag 1971 zou dan ook best het motto „regeren is vooruitzien” meegegeven kunnen worden, schreef ik toen. En dat kan thans, voor wat het jaar 1972 betreft, worden herhaald. Want het verslagjaar bood nóg duidelijker de omtrekken van de visie op de toekomst, die het bedrijf wenst te realiseren.

Het verleden is daarbij uiteraard niet weg te denken en juist thans mag niet worden verzuimd nog even terug te blikken, omdat 1972 bij uitstek een jaar was dat in het teken van het afscheid stond. Niet alleen verliet directeur mr. Th. Limperg, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, het bedrijf dat hij van 1966 af met grote persoonlijke inzet diende, maar bovendien legden de heren Hugo de Groot, A. J. G. Strengholt en prof. dr. N. R. A. Vroom de functies neer die zij twintig jaar of langer in Buma's bestuur en raad van vertrouwensmannen zo geestdriftig en intens uitoefenden. Ik weet uit naam van velen te spreken als ik hun daarvoor van heler harte dank betuig.

Dank is evenzeer op zijn plaats voor alle medewerkers, van hoog tot laag, die zich soms uitzonderlijke inspanningen getroostten om de ingrijpende herstructurering van het bedrijf en het automatiseringsproject - de belangrijkste opgaven waarvoor zij zich geplaatst zagen - tot verdere ontwikkeling te brengen. De resultaten van hun toewijding zijn uit het jaarverslag af te lezen en zullen in de zeer

nabije toekomst, als de voortekenen niet bedriegen, nóg nadrukkelijker gestalte krijgen. Wie de volgende pagina's nauwgezet lezen, zullen het dan ook met mij eens zijn: onze instellingen bezitten de lenigheid en groeikracht die hoopgevende evoluties mogelijk maken.

Die zullen ook hard nodig zijn, want het is nog altijd zo dat de muzikauteur voor het uitvoeren van zijn werk jaarlijks niet veel meer dan slechts één gulden per hoofd der nederlandse bevolking ontvangt. Niemand zal kunnen volhouden dat dit een aanvaardbare honorering mag heten. Integendeel, wie alle muziekgebruikers zijn geestesproduct ter beschikking stelt, heeft recht op een contraprestatie van geheel andere orde. De hele gemeenschap, de overheid voorop, zal zich bewust moeten worden van de verantwoordelijkheid die zij terzake draagt. Aan de consequenties, die daaruit voortvloeien, valt niet te ontkomen, wil men vermijden dat het maatschappelijk belang en de financiële waardering van de muzikauteur nóg verder uit elkaar groeien.

Alleen indien overal de ernst van de situatie wordt beseft, zal het mogelijk zijn adequate maatregelen te treffen. Dat de herziene auteurswet in het verslagjaar eindelijk de beide kamers der Staten Generaal is gepasseerd, mag dan wel tot voldoening stemmen, de muzikauteur behoeft, behalve die juridische bescherming, ook hulp van concreter aard. De tijd dringt.

Lex van Delden,
voorzitter Buma/Stemra

directie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

directiesekretariaat

<i>directie-assistent juridische zaken</i>	Mr. R. L. du Bois
<i>sekretaresse</i>	Mejuffrouw A. Erdman
<i>sekretaresse</i>	Mejuffrouw A. Vriend

bedrijfsleiding

<i>hoofd financieel-administratieve dienst</i>	J. Bonarius
<i>hoofd exploitatiedienst</i>	H. Endlich
<i>algemeen hoofd van dienst</i>	J. W. J. de Jong
<i>hoofd personeelszaken en huishoudelijke dienst</i>	H. J. M. Maessen
<i>hoofd rekencentrum</i>	P. F. M. Verhagen

STICHTING STEMRA

Alvorens verslag uit te brengen over de activiteiten en de resultaten van Buma en Stemra in het jaar 1972, willen wij, evenals het voorgaande jaar, terugblikken op enkele ontwikkelingen en gebeurtenissen die voor beiden van centraal belang waren.

auteursrechtelijke ontwikkelingen

1972 is voor het auteursrecht in Nederland in de allereerste plaats het jaar geweest waarin de herziening van de Auteurswet 1972 en de ratificering van de in 1948 te Brussel herziene Berner Conventie eindelijk de beide kamers van de Staten Generaal zijn gepasseerd. Hoewel wij van mening zijn, zoals in ons vorig jaarverslag al werd opgemerkt, dat de herziene wet op economisch en technisch gebied te ver achter de ontwikkelingen aanloopt, zijn er toch enkele voldoening schenkende aspecten te melden. Met name de wijziging van artikel 12 lid 2, waardoor de openbaarheid in de bedrijfsruimte is komen vast te staan, is voor Buma van groot belang, terwijl ook de uitbreiding van het persoonlijkheidsrecht van de auteur en de strafbaarstelling van het verstrekken van foutieve opgaven aan Buma van belang zijn. In Auteursrechtbelangen nr 77, zomer 1972, is op de wetswijziging nader ingegaan. Op 7 januari 1973 is de herziene wet, op enkele artikelen (16b en 17) na, in werking getreden. Ten aanzien van de nog niet geldende artikelen (die te maken hebben met de verveelvoudiging voor eigen oefening, studie of gebruik en ten behoeve van ondernemingen, organisaties en instellingen) zal een Algemene Maatregel van Bestuur ontworpen moeten worden die de invoering (uiterlijk op 1 juli 1974) regelt. Men mag, gezien de ingewikkeldheid van de materie, alleen maar hopen dat een en ander tijdig gereed zal zijn.

Overigens zijn er tijdens de behandeling van het wetsontwerp in de beide kamers van de Staten Generaal door de minister hoopgevende dingen gezegd. Zo heeft hij aangekondigd dat hij de Adviescommissie voor het Auteursrecht op korte termijn om advies zal vragen omtrent twee zaken: de verdere herziening van de Auteurswet die nodig zal zijn alvorens Nederland de Acte van Parijs van 1971 kan ratificeren en de vraag of Nederland al of niet zal toetreden tot de Conventie van Rome inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, fonogrammenproducenten en omroeporganisaties. Die laatste vraag is inmiddels door de Adviescommissie voorgelegd aan een groot aantal instellingen. Ook aan Buma en Stemra, die in hun antwoord het standpunt hebben ingenomen, dat aan de Conventie van Rome zowel juridisch-technische als economische bezwaren kleven. De rechten van de uitvoerende kunstenaars dienen echter wel degelijk een behoorlijke wettelijke bescherming te krijgen. Buma en Stemra menen dat een dergelijke bescherming bij wijze van realisering van een eigen nationale wetgeving buiten het kader van het verdrag van Rome de voorkeur verdient boven ratificering van dat verdrag.

Men mag daarbij niet uit het oog verliezen dat zowel ten

aanzien van de omroeporganisaties als ten aanzien van de fonogrammenproducenten eigen conventies in de maak zijn. De tweede is, reeds in 1971, te Genève afgesloten; aan de eerste is ook in 1972 hard gewerkt: in mei 1972 vond te Parijs een tweede conferentie van deskundigen plaats inzake de problematiek rondom de beeld- en geluidsoverbrenging per satelliet en de voorbereiding van de conventie dienaangaande.

Er zijn overigens op het internationale plan nog wel enkele belangwekkende zaken te memoreren. In de eerste plaats werkte men in 1972 hard aan de auteurswetherziening in de Verenigde Staten van Amerika. De ontwikkelingen in Amerika lijken hoe langer hoe meer op de mogelijkheid van integratie van de Berner Conventie en de Universele Auteursrecht Conventie gericht. Alleen al de voorgenomen wijziging van de beschermingsduur in de USA wijst in die richting: de tegenwoordige bescherming van twee keer 28 jaar na de eerste openbaarmaking wordt vervangen door ons systeem: 50 jaar na de dood van de auteur. In de tweede plaats kan gewezen worden op de nieuwe auteurswet in Oostenrijk, die in vele opzichten kan gelden als een moderne, op de huidige technische ontwikkelingen afgestemde wet.

In een aantal landen is in de laatste jaren bij wetswijzigingen de beschermingsduur verlengd. Ook Oostenrijk kent sinds kort een bescherming van 70 jaar na de dood van de auteur. In het kader van de EEG-wetgeving, maar ook met het oog op de zo noodzakelijke unificering van de diverse landelijke auteursrechtwetgevingen moet men overwegen of het geen aanbeveling verdient ook in Nederland tot een verlengde beschermingsduur over te gaan.

aktie commissie E.E.G.

In ons voorgaande jaarverslag leverden wij commentaar op de in juni 1971 door de Europese Commissie uitgevaardigde verbodsbeschikking jegens de Duitse auteursrechtorganisatie Gema. Ons commentaar hield een verwijt in jegens de Europese Commissie in die zin, dat de Commissie te ver ging in het opleggen van gedragsregels aan de auteursrechtorganisaties, met name wat betreft de betrekkingen met de auteursrechthebbenden. De doctrine van de Commissie, waarop de verbodsbeschikking jegens Gema gebaseerd is, offert te zeer de praktijk van de auteursrechtexploitatie aan de theorie van het Europese kartelrecht op. Wij meenden dat zulks indruist tegen de belangen van zowel de muzik auteurs c.q. muziekkuitgevers als de muziekgebruikers. Die mening wordt gedeeld door onze zusterorganisaties in de overige lid-staten van de Gemeenschap. Tezamen met de Franse organisaties Sacem en SDRM en de Belgische organisatie Sabam boden wij in februari 1972 de Europese Commissie een nota aan, die een heel wat evenwichtiger oplossing gaf voor het vraagstuk hoe de praktijk van de auteursrechtexploitatie in overeenstemming te brengen met de Europese concurrentieregels. Wij gingen daarbij, evenzeer als de Europese Commissie, uit

6 van de liberalisatie van de betrekkingen tussen enerzijds de auteursrechtorganisaties en anderzijds de auteursrechthebbers, maar dan getoetst aan wat praktisch uitvoerbaar en economisch wenselijk is. Tot onze verbazing reageerden de Brusselse autoriteiten niet of nauwelijks op die nota. In juli 1972 vulde de Commissie de beschikking jegens Gema aan met een aantal bepalingen, die de kern van de zaak niet raakten en in elk geval ons geen genoegdoening gaven. Wij wachten nu af welke eisen in concreto de Commissie aan de overige auteursrechtorganisaties stellen zal en zullen dan ons definitieve standpunt bepalen.

internationale betrekkingen

Van 12-22 oktober 1972 vond in Mexico City het 28ste congres van de Cisac (Confédération Internationale des Sociétés d'Auteurs et Compositeurs) plaats. Onder de meer dan 200 deelnemers uit ruim 40 landen bevond zich een delegatie van Buma en Stemra, bestaande uit de bestuursleden Lex van Delden, Guus Jansen Sr, Pi Vèriss en H. Ch. Gomperts, alsmede de direktieleden Drs. G. P. Willemsen en Mr. J. H. Verhagen en de oud-direkteur Mr. Th. Limperg. Voor de stichting Seba waren aanwezig de heren Max Nord en Mr. H. Keuls, Seba's direktie. Het CISAC-congres is een tweejaarlijks evenement, dat steeds meer inhoud en gestalte gaat krijgen. De maatschappelijke en juridische positie van de auteur en de problematiek die de exploitatie van zijn rechten oproept, stonden zowel in de werkbijeenkomsten van het congres als in de informele kontakten centraal.

Een greep uit de behandelde onderwerpen: de konsekventies van nieuwe technieken zoals de kabelomroep, distributie via satellieten en de verdere ontwikkeling van audiovisuele apparatuur voor het auteursrecht; voorts de Amerikaanse en Europese kartelwetgeving, de bescherming van de rechten van uitvoerende kunstenaars, de exploitatie van het auteursrecht in ontwikkelingslanden. De algemene vergadering adopteerde unaniem nieuwe statuten, die leiden tot een meer flexibele structuur. In de nieuw gekozen raad van bestuur verwierf Buma zich andermaal een zetel.

Bovendien werd Mr. J. H. Verhagen benoemd tot lid van het dagelijks bestuur, waarin voordien Mr. Th. Limperg zitting had. Voor de periode tot het eerstvolgende congres werd de Italiaanse toneelschrijver Diego Fabbri gekozen tot president van de CISAC, en de Mexicaanse componist Consuelo Velazquez tot vice-president.

Nauwelijks minder belangrijk dan het gereleveerde congres in Mexico waren de bijeenkomsten, die in maart 1972 te Amsterdam plaats vonden in het kader van een door Buma en Stemra georganiseerd symposium, gewijd aan de automatisering van de administratie van de auteursrechtorganisaties. Ruim 100 deelnemers maakten kennis met de geavanceerde computerverwerkingsmethode, door Buma en Stemra ontwikkeld, en in praktijk gebracht. Er werden concrete resultaten bereikt op het gebied van de zo wenselijke integratie van de door de verschillende societés gehanteerde administratieve systemen. Afgesproken werd van

jaar tot jaar steeds onder auspiciën van een andere société, deze bijeenkomsten te herhalen.

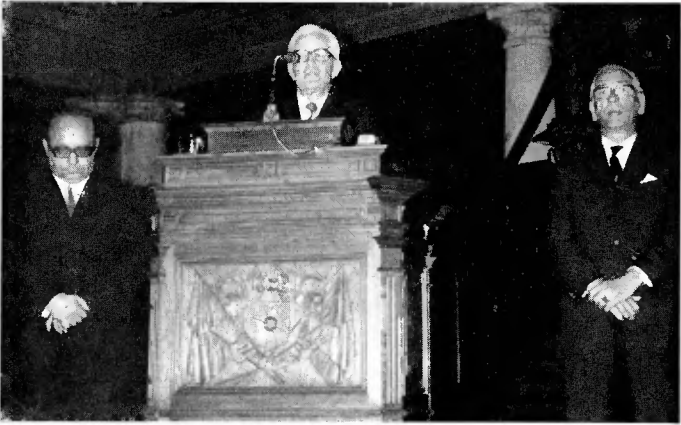
Binnen Biem (Bureau International des Sociétés gérant les droits d'enregistrement et de reproduction mécanique), waarbij Stemra aangesloten is, vonden belangrijke hervormingen plaats op het gebied van de onderlinge uitwisseling van documentatie. Die hielden in dat de bij enkele grote societés ondergebrachte documentatie- en repartitiecentrales werden opgeheven, wat voor Stemra's administratie een belangrijke taakverzwaring inhoudt. Op grond daarvan werden de onderlinge contracten tussen de verschillende societés herzien. Een aanvang werd gemaakt met het ontwerpen van internationale tariefregels voor de vastlegging van muziek op audio-visuele cassettes.

bestuurlijke activiteiten

Op 19 juni 1972 namen bestuur en raad van vertrouwensmannen van Buma afscheid van een drietal dat gedurende twintig jaar of langer deel uitmaakte van deze lichamen, de heren Hugo de Groot, Prof. Dr. N. R. A. Vroom en A. J. G. Strengholt. Alle drie hebben zij zich bijzonder ingezet voor de aan Buma toevertrouwde belangen. Zij werden opgevolgd door de heren Pieter Goemans, H. Ch. Gomperts en Jhr. Mr. M. P. M. van Karnebeek, de laatste op grond van zijn benoeming door de minister van justitie. De heer Van Karnebeek volgde de heer Vroom ook op als lid van de raad van vertrouwensmannen. Tevens deden in dit college hun intrede Mevrouw Mr. S. Boekman en Dr. J. Vermeyden, eveneens benoemd door de minister van justitie, ter voorziening in de tegen het eind van 1971 ontstane vakatures door het vertrek van de heren Dr. F. Bender en Mr. H. J. Bouman. Eveneens deden in de raad van vertrouwensmannen hun intrede de heren Willem Frederik Bon en Konrad Boehmer, die de heren Wim Franken en Nico Schuyt opvolgden. In de vakature ontstaan door het overlijden van Jan Mul werd voorzien door de benoeming van de heer Geza Frid.

Bestuur en raad van vertrouwensmannen volgden en begeleidden intensief de ontwikkelingen binnen het bedrijf, waarover elders verslag gedaan wordt. Centraal daarbij stonden de inspanningen tot structurele verbetering van de verhouding tussen opbrengsten en kosten, die tot een continue aanpassing van zowel de exploitatie- als de repartitiewerkzaamheden noodzakelijk waren. Tevens kwam een bezinning op gang over de uitoefening van de sociale en culturele taken die Buma zich stelt. Stelling werd genomen ten aanzien van de rechtspositie der uitvoerende kunstenaars.

In een gezamenlijk met Stemra aan de Adviescommissie voor het Auteursrecht, die de minister van justitie deswege moet adviseren, gerichte brief werd tot uitdrukking gebracht dat een adekwate bescherming van in het bijzonder de persoonlijkheidsrechten van de uitvoerende kunstenaars in Nederland niet langer mag uitblijven.

*Demonstratie van teleprocessing voor deelnemers aan het internationale symposium
Oud-direkteur Mr. Limperg tijdens de verdediging van zijn proefschrift, geflankeerd door zijn paranimfen Mr. L. Wichers Hoeth en Drs. G. P. Willemsen*

Burgemeester Samkalden slaat Victor van Vriesland tot ridder

De samenstelling van het bestuur van Stemra bleef gedurende het verslagjaar ongewijzigd. De heer H. Ch. Gomperts, die aanvankelijk zijn zetel ter beschikking gesteld had, bleef op aller verzoek in functie aangezien twijfel was gerezen aan de statutaire rechtsgeldigheid van de algemene vergadering van aangeslotenen, die op 11 september 1972 bijeen kwam en die in zijn opvolging had moeten voorzien. Het bestuur zag in een en ander aanleiding om in overleg met de vakverenigingen van uitgevers en auteurs een herziening van de statuten van Stemra te entameren, waarbij het er om gaat tot een meer adequate en democratische representatie van de verschillende belangengroepen te komen. De illegale importen en produkties van geluidsdragers, die zich ook in het verslagjaar voordeden, blijven een onderwerp van zorg en aandacht.

afscheid Mr. Th. Limperg

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd in juni 1972 nam de heer Limperg, die in 1966 de heer van Nus opvolgde als directeur van Buma en Stemra, afscheid van het bedrijf, de bestuurlijke organen en de talrijke relaties die hij zich in de loop der jaren verworven had. Hoogtepunt vormde daarbij zijn promotie tot doctor in de rechtsgelerdheid die op 30 juni aan de universiteit van Amsterdam plaats vond en gevolgd werd door een zeer druk bezochte afscheidsreceptie. Zijn ervaring en kennis blijven voorlopig nog voor Buma en Stemra behouden doordat hij zich als adviseur verder ter beschikking houdt. Met zijn vertrek werd de directie van Buma en Stemra weer teruggebracht tot een tweemanschap, bestaande uit de heren Verhagen en Willemsen.

huldiging Victor van Vriesland

Met genoegen besluiten wij dit jaaroverzicht door in veler herinnering een evenement terug te roepen, dat op 27 oktober 1972 plaats vond. Op die datum vierde Victor van Vriesland, oud-bestuurslid van Buma, in het Buma-huis zijn 80ste verjaardag. De honderden die zijn vriendenkring vormden, huldigden hem daar op een weergalozes wijze. Uit handen van Amsterdam's burgemeester nam hij de koninklijke onderscheiding verbonden aan zijn benoeming tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw in ontvangst.

verslag van de directie aan de raad van vertrouwensmannen

BEDRIJFSAKTIVITEITEN

- 8 Ook dit jaar stonden de bedrijfsactiviteiten in het teken van het medio 1970 geïnitieerde structuurproject en de verdere voortgang van de automatisering van de informatieverwerking. De verwezenlijking van het structuurproject waarvan de essentiële doelstelling is het bedrijf zowel als doelgemeenschap als ook als mensengemeenschap optimaal te structureren en te doen functioneren, geraakte in een stroomversnelling. De voortzetting van de automatisering met behulp van de in 1971 in gebruik genomen computer-configuratie volgens het systeem IBM 360/40 voltrok zich niet zonder een aantal ernstige problemen van technische en organisatorische aard op te roepen, die alleen dank zij de volledige inzet van de bij de verschillende automatiseringsprojecten betrokkenen konden worden opgelost. Al met al bleek het slechts tegen het einde van het jaar mogelijk met name de afrekeningen volgens het indertijd opgezette geautomatiseerde systeem, dat tussentijds op enkele onderdelen aan veranderde inzichten en behoeften moest worden aangepast, te realiseren. Vóór het afsluiten van het jaar werd daardoor de achterstand in de afrekeningen niet ingelopen. Bij het schrijven van dit verslag kan echter met voldoening geconstateerd worden, dat het geautomatiseerde afrekeningssysteem thans bevredigend functioneert en dat de gestelde doeleinden in elk geval in de loop van 1973 kunnen worden gerealiseerd.

exploitatie-activiteiten

De in 1971 opgerichte exploitatiedienst en de daaraan verbonden afdeling marktservice stonden voor een drietal zware taken: de sterk vergrote inspanning op de markt van achtergrondmuziek, de automatisering van een groot deel van de administratieve werkzaamheden en een algehele reorganisatie van de uitoefening van de verschillende taken binnen de dienst. Op basis van het in 1971 ontwikkelde geheel nieuwe tarief voor achtergrondmuziek in verkoopruimten, dat in het verslagjaar van kracht werd, werden gedurende het gehele jaar acties gevoerd om zowel de dekkingsgraad in de desbetreffende sektor te verhogen alsook het muziekgebruik als zodanig te stimuleren. In de aanvang van het jaar vond een uitgebreid onderzoek plaats in een drietal steden, waaruit een inzicht verkregen werd in zowel het actuele als het potentiële gebruik van achtergrondmuziek in winkels van allerlei aard.

In het kader van de activiteiten gericht op voorlichting en promotie werd tegen het einde van het jaar in het Bumahuis een showroom ingericht, waarin voor belangstellenden allerlei toepassingen van achtergrondmuziek-apparatuur gedemonstreerd worden. Er vonden veel intensieve contacten plaats met o.a. overkoepelende winkeliersorganisaties, bankinstellingen, de Nederlandse Spoorwegen en de PTT, gericht op zowel het stimuleren van het gebruik van achtergrondmuziek als het aangaan van collectieve overeenkomsten. In overleg met ondernemersorganisaties werd een tarief voor achtergrondmuziek in fabrieken en werkplaatsen ontwikkeld. Met de informatie-overdracht deswege aan ondernemingen werd een aanvang gemaakt.

Begin 1972 werd binnen de exploitatiedienst de afdeling commerciële administratie opgericht, waarbinnen de debiteurenadministratie geconcentreerd werd. Ten behoeve van de automatisering van de verschillende administraties werd een systeem ontwikkeld aan de hand waarvan de automatisering in de loop van het jaar gedeeltelijk zijn beslag vond. Inmiddels werd tevens de dienst zelf gereorganiseerd. De organisatie is nu afgestemd op de operaties in de verschillende markten van muziekgebruik binnen het kader van marketing- en verkoopplanning. De activiteiten van de afdeling marktservice werden in de exploitatiedienst geïntegreerd.

Evenals in voorgaande jaren hoorde de regeringscommissaris bij het Buma ter uitvoering van een besluit van de minister van justitie van 29 september 1969, een aantal daartoe aangewezen organisaties van muziekgebruikers. Op deze hoorzittingen werd wederom de indruk bevestigd dat in het algemeen de betrekkingen tussen de representanten van muziekgebruikers en Buma, afgezien uiteraard van de zakelijke geschillen van mening, meer en meer een positieve inhoud en gestalte krijgen.

repartitie-activiteiten

De activiteiten van de centrale distributiedienst met betrekking tot de verdeling van de gelden uit de binnenlandse inkasso, werden in het verslagjaar in hoge mate beïnvloed door de invoering van het nieuwe geautomatiseerde verwerkingssysteem. Grotendeels als gevolg van technische tegenslagen ontstonden daarbij stagnaties, die er toe leidden dat een achterstand op de planning werd opgelopen, die vóór het afsluiten van het jaar niet meer kon worden ingelopen. In totaal werd uit binnenlandse inkasso een bedrag groot f 6.920.000,- (1971 f 11.406.000,-, 1970 f 8.158.000,-) in verdeling gebracht. Als bekend wordt op het voor uitkering beschikbare bedrag 10% ingehouden ten behoeve van Buma's sociale en culturele taken. Daardoor en door een aantal transitorische posten - voornamelijk met betrekking tot werken waarvan de gegevens te onvolledig zijn om de rechthebbenden het hun toekomende direkt over te maken - vertegenwoordigden de netto-uitkeringen een ander, geringer bedrag. Netto uitgekeerd werd f 5.844.000,- (1971 f 9.855.000,-, 1970 f 6.945.000,-). Daarvan viel f 2.604.000,- toe aan circa 2400 bij Buma aangesloten componisten, tekstdichters en muzikuitgevers; f 3.240.000,- werd overgemaakt aan buitenlandse auteursrechtorganisaties als volgt gespecificeerd:

P.R.S.	- Engeland	f	630.000,-
SACEM	- Frankrijk	f	537.000,-
ASCAP	- Verenigde Staten	f	532.000,-
B.M.I.	- Verenigde Staten	f	512.000,-
GEMA	- Bondsrepubliek Duitsland	f	446.000,-
SABAM	- België	f	88.000,-
Overige organisaties		f	495.000,-
totaal			f 3.240.000,-

Het aandeel van bij Buma aangeslotenen in de uitkeringen bedroeg daarmee 45%, het aandeel van de buitenlandse organisaties 55%. Dit is een wat ongunstiger verhouding dan gold ten aanzien van de in 1971 verrichte uitkeringen. In dat jaar viel iets meer dan 50% toe aan Buma-aangeslotenen. Uit deze cijfers kan overigens niet een verslechtering van het aandeel van de nederlandse muziek in de binnenlandse muziekconsumptie worden afgeleid, gezien de samenstelling van de in de twee betrokken jaren verdeelde bedragen. Een aantal rubrieken, waarin juist het aandeel van de nederlandse muziek relatief hoog is, kwam in de beperkte uitkeringen in 1972 niet voor in tegenstelling tot het voorgaande jaar.

In het vertrouwen dat in 1973 de achterstand in het afrekeningstempo geheel zal worden ingelopen, stelden wij tegen het eind van het verslagjaar onze aangeslotenen wederom in staat een voorschot op te nemen in de kader van een algemene voorschotuitkering. Wij lieten het daarbij aan hen zelf over, binnen daarvoor vastgestelde normen ten aanzien van de maximale omvang van het voorschot, te bepalen in welke mate zij, gezien hun individuele fiskale en liquiditeitsoverwegingen, aan de regeling wensten deel te nemen.

Veel aandacht werd besteed aan de verdeling van uit het buitenland ten behoeve van onze aangeslotenen ontvangen gelden. Niet alleen alle uit voorgaande jaren daterende ontvangsten, maar ook een aanzienlijk bedrag dat in het verslagjaar werd ontvangen, werden in de loop van het jaar uitgekeerd en wel tot een beloop van f 2.000.000,- (1971 f 440.000,-, 1970 f 612.000,-). Naar land van afkomst zijn deze bedragen als volgt te specificeren:

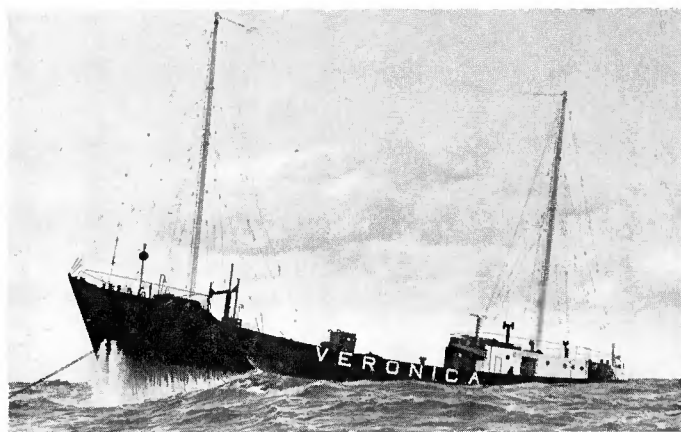
SABAM - België	f 282.000,-
GEMA - Bondsrepubliek Duitsland	f 361.000,-
SACEM - Frankrijk	f 347.000,-
P.R.S. - Engeland	f 212.000,-
ASCAP - Verenigde Staten	f 195.000,-
B.M.I. - Verenigde Staten	f 115.000,-
Overige organisaties	f 188.000,-
totaal	f 2.000.000,-

In oktober 1972 werd een werkgroep vereenvoudiging en aanpassing repartitiesysteem ingesteld. De werkgroep heeft tot taak, met als grondslag de in het structuurplan aangegeven richtlijnen, een nieuw repartitiereglement te ontwerpen dat de essentialia systematiseert en volledig regelt met behoud evenwel van de zo nodige flexibiliteit. Centraal bij het onderzoek staat het geheel van de systemen met betrekking tot de documentatie, de programmagaring en de repartitie. Bij de analyse daarvan worden zo mogelijk reeds tussentijds aanwijzingen verkregen, die op bepaalde onderdelen direkt kunnen leiden hetzij tot kostenbesparingen hetzij tot kwalitatief betere resultaten. Integrale herzieningen zullen naar verwacht enkele jaren vergen voordat zij in resultaten kunnen worden omgezet.

sociale aangelegenheden

Sloten wij het voorgaande jaar af met de noodzaak een zij het zeer beperkte personeels- en salarisstop af te kondigen, zo moeten wij allereerst constateren dat die maatregelen niet tot een verstoring van het sociale klimaat hebben geleid. Onze medewerkers hebben in de loop van het jaar blijk gegeven van het feit, dat zij begrip hebben voor de economische problemen waarmee Buma de afgelopen jaren heeft moeten worstelen. Dat begrip uitte zich zowel in het afdelingsgewijze werkoverleg als in het algemeen sociale overleg binnen de ondernemingsraad. Met voldoening moeten wij constateren, dat meer en meer een actieve belangstelling voor het wel en wee van ons bedrijf ontstaat in alle lagen van onze medewerkers. De ontwikkelingen binnen het bedrijf worden kritisch en op de voet gevolgd. De medezeggenschap, zowel binnen de ondernemingsraad als bij het werkoverleg, heeft het afgelopen jaar een concrete gestalte en inhoud gekregen. De directie staat zeer positief tegenover deze ontwikkeling. De verhoudingen binnen de onderneming dienen zich aan te passen aan de ontwikkeling van algemene maatschappelijke verhoudingen. De min of meer autoritair bepaalde bedrijfsstructuur dient steeds meer plaats te maken, in een behoedzaam begeleid evolutieproces, voor een democratisering van de verhoudingen binnen het bedrijf, die zich uit in allerlei overlegsituaties en een grotere mate van individuele vrijheid ten aanzien van de taakuitoefening binnen het kader van de gestelde doeleinden. Zulks houdt in een grotere mate van betrokkenheid van het bedrijf bij de individuele en collectieve belangen van de medewerkers en een grotere mate van betrokkenheid van de medewerkers bij het bedrijfsgebeuren. De ontwikkelingen in dit opzicht worden door zowel de bedrijfsleiding als de overige medewerkers, zij het soms met enige aarzeling, als positief ervaren.

De met de zusterorganisaties Stemra en Seba gezamenlijk opgerichte ondernemingsraad verrichtte in het verslagjaar veel noodzakelijk pionierswerk. In een aantal beleidsmaatregelen, o.a. met betrekking tot de secundaire arbeidsvoorwaarden had zij een adviserende en soms medebeslissende inspraak. Zij ontplooidde initiatieven die leidden tot het oprichten van een bijstandsfonds, dat in door sociale of medische oorzaken ontstane noden van medewerkers zal gaan voorzien. In februari 1972 werd ter behartiging van de belangen van onze jeugdige medewerkers een jongerencommissie in het leven geroepen. De materiële aangelegenheden waarop de jongerencommissie in het bijzonder haar aandacht richtte, waren de belonings- en vakantieregelingen voor jongeren, de interne bedrijfsverlichting en de internationale contacten in de zin van een uitwisselingsprogramma, in samenwerking met een aantal andere sociëtés op te stellen en uit te voeren. Ondanks de beperkte salarisstop werd evenals in voorgaande jaren het trendbeleid van de rijksoverheid geheel gevolgd. Tegen het einde van het jaar werden op basis van tot dan toe beschikbare gegevens over functie-inhoud en

10 -niveau alle medewerkers, voor zover niet vallend onder de salarisregeling voor jongeren, in herziene salarisschalen ondergebracht. Zulks loopt vooruit op een zo spoedig als mogelijk is in te voeren systeem van funktieclassifikatie, dat tot een meer definitieve vaststelling van en indeling in salarisschalen moet leiden.

In de salarisregeling voor jeugdigen werden enkele verbeteringen aangebracht, die met betrekking tot hun honorering, op grond van jaarlijkse beoordelingen, meer ruimte en flexibiliteit bieden. Tussentijdse verbetering werd aangebracht in de pensioenvoorzieningen, met name voor wat betreft het wezenpensioen. Voor een aantal medewerkers werd de bijdrage in de pensioenpremie verlicht. Gestreefd wordt naar een integrale herziening van de pensioenregeling, waartoe thans de nodige fondsen gefourneerd worden. Uit de balans blijkt dat de voorziening voor pensioenverplichtingen gedurende het verslagjaar met ruim een kwart miljoen toenam tot f 419.000,-. De secundaire arbeidsvoorwaarden werden voorts op tal van punten aangepast en verbeterd. Zo werd het percentage van de vakantietoeslag van 6½ op 7 en het in het bijzonder voor jeugdigen van belang zijnde minimum van de vakantietoeslag gebracht van f 520,- op f 600,-. Het minimum aantal vakantiedagen waarop onze medewerkers recht hebben, werd gebracht van 16 op 17 dagen per jaar. Het tijdstip van uitbetaling van de jaarlijkse gratifikatie werd vervroegd.

Meer en meer wordt gebruik gemaakt van de studie- en opleidingsfaciliteiten die wij verlenen. De deswege betaalde vergoedingen stegen tot een drievoud. In totaal werd van de verschillende studiefaciliteiten gebruik gemaakt door 38 medewerkers, die 21 verschillende studierichtingen volgden. Een nadere vorm werd gegeven aan het principe van een voorkeursrecht voor onze medewerkers bij zich in het bedrijf voordoende vakatures. Ons systeem van glijdende werktijden funktioneerde zeer bevredigend. Per ultimo december 1972 had Buma 173 medewerkers, waaronder een aantal op part time-basis, in dienst tegen 197 per ultimo december 1971. Dat ondanks deze aanzienlijke afname van de personeelssterkte toch zoveel werk verzet is, pleit niet alleen voor de meer efficiënte structuur van het bedrijf, die verder ontwikkeld wordt, maar wellicht nog meer voor de toewijding en inzet van onze medewerkers.

BEDRIJFSRESULTATEN

exploitatie Nederland

In het verslagjaar namen de exploitatiebaten auteursrechten Nederland toe van f 13.553.000,- tot f 14.700.000,-. De absolute toename bedroeg daarmee f 1.147.000,- (1971: f 890.000,-; 1970: f 806.000,-), de relatieve toename 8,5% (1971: 7%; 1970: 6,8%). Daaruit kan worden geconcludeerd, dat de afgelopen jaren een bevredigende groei van de omzet tonen. De vraag is echter gewettigd of de thans bereikte omzettoename op zichzelf voldoende is. Gemeten aan de voortwoekerende loon- en prijsinflatie is dat nauwe-

lijks het geval. Ook in 1972 bleef de omzetgroei achter bij datgene wat vanuit het gezichtspunt van de bij Buma belanghebbenden aanvaardbaar moet worden beschouwd, te weten een redelijk aandeel in de algemene landelijke welvaartsontwikkeling.

Realiseert men zich dat Buma's omzet in feite erop neer komt, dat de muzikauteur voor het uitvoeren van zijn werk op jaarbasis niet veel meer dan f 1,- per hoofd der nederlandse bevolking ontvangt als bruto honorarium, dan kan men toch niet van een sociaal aanvaardbare honorering van de muzikauteur in Nederland spreken.

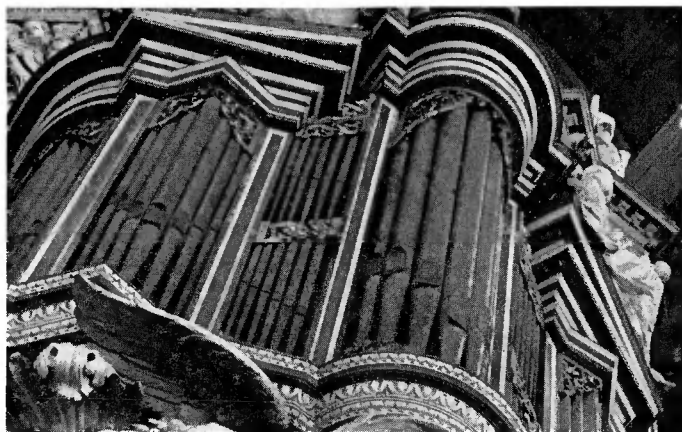
Door bemiddeling van het door hemzelf gefinancierde apparaat van Buma stelt de muzikauteur op non-discriminatoire voorwaarden iedere muzikafnemer zijn geestesprodukt ter beschikking. Hij draagt daardoor in hoge mate bij aan het welzijn van de gemeenschap. Te weinig geven de gemeenschap en haar overheid zich rekenschap van het feit dat voor die unieke prestatie een adequate contra-prestatie geleverd moet worden. Zelfs de toch bepaald niet onbescheiden verlangens die Buma namens de muzikauteur uit en die zich meer en meer kristalliseren in een uitgewogen, evenwichtig tarieven-systeem, blijken in enkele gevallen op ongefundeerde weerstanden te stuiten. Voorzover die het inkomen van de auteur aantasten nu hij bovendien op het punt staat de markt van de commerciële radiozenders, een voor hem uniek afzetgebied, te verliezen, is er eigenlijk maar één conclusie mogelijk: die discrepantie tussen het maatschappelijk belang en de financiële waardering van de muzikauteur dreigt in Nederland onaantvaardbare proporties aan te nemen. Het is duidelijk dat Buma noch de muzikauteurs de daaruit voortvloeiende problemen op eigen kracht kunnen oplossen. De gemeenschap en haar overheid dienen daarbij de helpende hand te bieden.

Hoe de in het verslagjaar gerealiseerde omzet ad f 14.700.000,- is samengesteld, blijkt uit het hierna opgenomen overzicht van de exploitatiebaten auteursrechten Nederland gespecificeerd per rubriek:

exploitatiebaten auteursrechten Nederland	1972	1971
Concertmuziek I	314.000,-	299.000,-
Concertmuziek II en IIIa	326.000,-	269.000,-
Kerkmuziek	10.000,-	11.000,-
Carillonmuziek	33.000,-	33.000,-
Harmonie- en fanfaremuziek	331.000,-	321.000,-
Speciale revue- en cabaretmuziek	332.000,-	337.000,-
Radiomuziek	2.737.000,-	2.628.000,-
Televisiemuziek	2.378.000,-	2.128.000,-
Filmmuziek	990.000,-	933.000,-
Amusementsmuziek	2.151.000,-	2.133.000,-
Mechanische muziek	5.098.000,-	4.461.000,-

f 14.700.000,- f 13.553.000,-

In de rubriek Concertmuziek I namen de ontvangsten met f 15.000,- ofwel 5% toe. Deze rubriek wordt overwegend gevoed door de contractueel verschuldigde afdrachten van de symfonie-orkesten. Als bekend, wordt allerwegen een hervorming van het orkestenbestel beoogd. Zeker voor

Bescheiden ontvangsten in de rubriek kerkmuziek maar uitzicht op verbetering

zover de voorgestelde hervormingen beogen de appreciatie voor de hedendaagse muziek bij het nederlandse publiek te vergroten, is Buma daarvan een warm voorstander. Thans is het nog zo dat de hedendaagse muziek, behoudens een enkele uitzondering, een slechts gering gedeelte van het orkestrepertoire beslaat. Overigens zijn onderhandelingen gaande over een nieuw standaardcontract, dat meer aangepast is aan de ontwikkelingen binnen het orkestenbestel.

In de rubriek Concertmuziek II en IIa betreffende achter-eenvolgens de kamermuziek en de zang- en de accordeonmuziek, nam de omzet toe met f 57.000,-, circa 21%. Dit zeer bevredigende resultaat is grotendeels een gevolg van de vruchtbare samenwerking die met de Federatie van Nederlandse Zangersbonden en de Stichting Werkgemeenschap voor nederlandse accordeon-, mandoline- en mondaccordeongezelschappen tot stand gebracht werd. Een direkt gevolg daarvan was, dat een in voorgaande jaren ontstane achterstand in de aan Buma verschuldigde betalingen geheel werd ingelopen. Zulks flatteert uiteraard de cijfers over dit jaar. Voor 1973 wordt op een wat lager maar desondanks bevredigend resultaat gerekend.

Teleurstellend is het resultaat dat gerealiseerd werd in de rubriek kerkmuziek. De toch al bescheiden ontvangsten namen in het verslagjaar enigszins af. Twee oorzaken kunnen daarvoor genoemd worden. Op de eerste plaats bleek de nieuwe overeenkomst, die ingaande 1972 met de St. Gregoriusvereniging werd gesloten, in zijn uitvoering onvoldoende te functioneren. Voor de componisten van kerkmuziek is dat een uiterst onbevredigende situatie. In overleg met de St. Gregoriusvereniging zullen wij een andere formule trachten te vinden, die het mogelijk maakt dat de op zichzelf geringe bijdrage per parochie metterdaad ontvangen wordt. Op de tweede plaats leidde het overleg met de protestantse kerken voor wie de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied optreedt, weliswaar tot concrete afspraken, maar nog niet tot een inkasso in het verslagjaar. De met de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied gemaakte afspraak houdt in dat Buma in samenwerking met genoemde Stichting de protestantse kerken in staat stelt deel te nemen aan een vrijwillige bijdragenregeling, krachtens welke per kerkelijke gemeente een bedrag van f 25,- per jaar ten behoeve van de componisten en tekstschrijvers van kerkmuziek wordt afgedragen. Het gedurende vele jaren zich voortslepende overleg tussen de protestantse kerken en Buma is daarmee op een zeer constructieve wijze afgesloten. Met wederzijds begrip voor elkaanders standpunten en belangen treedt nu een tijdvak van samenwerking in. Tegen het einde van het jaar werd voor de eerste keer aan de vrijwillige bijdragenregeling uitvoering gegeven. Op het moment dat dit verslag geschreven wordt, vermelden wij gaarne dat reeds in eerste instantie een groot aantal kerken daadwerkelijk zijn medewerking verleent aan de regeling. Wij hopen, op langere

duur, in staat te zijn de auteurs van kerkmuziek een enigszins acceptabel honorarium te kunnen doorgeven. **11**

De ontvangsten in de rubriek carillonmuziek bleven constant, in de rubriek harmonie- en fanfaremuziek namen zij met f 10.000,-, circa 3%, toe. De besprekingen met de SONMO, de Stichting Overkoepeling Nederlandse Muziekorganisaties, werden voortgezet. Nog steeds kon over een langdurig contract geen overeenstemming bereikt worden. Wel werd een ad hoc-regeling getroffen voor het jaar 1973. In deze sector ondervindt Buma problemen, waarvoor het overleg met de landelijke representanten van de harmonie- en fanfaregezelschappen geen oplossing lijkt te bieden. In nauw overleg met de aangeslotenen, die in deze sector belang hebben, besloot Buma dat een verdere relatieve teruggang van de inkasso, laat staan een drastische vermindering van de tarieven, zoals door onze onderhandelingspartners werd voorgesteld, niet geaccepteerd kan worden. Naar verwachting zullen wij ons thans tot de harmonie- en fanfaregezelschappen zelf moeten wenden. Wij menen, dat wij daar minder onbegrip en meer waardering zullen ontmoeten voor de belangen die wij behartigen dan bij onze huidige onderhandelingspartners.

De ontvangsten in de rubriek speciale revue- en cabaretmuziek liepen fractioneel terug. Het vorig jaar constateerden wij reeds dat de groei-curve in deze sector aan het afzakken was en dat met een stabilisatie van de ontvangsten gerekend moest worden. Deze verwachting werd in het verslagjaar bewaarheid. Economische problemen die professionele organisatoren van muziekmanifestaties ondervinden zijn daaraan debet. Het wordt steeds moeilijker hier te lande in de niet gesubsidiëerde sektor muziekevenementen te bieden, die tenminste hun kosten goed maken. Voor 1973 en volgende jaren zijn de verwachtingen niet hoog gespannen.

De ontvangsten in de rubriek radio namen toe met f 109.000,-, meer dan 4%. In de rubriek televisiemuziek stegen de ontvangsten met f 250.000,-, ruim 11%. Totaliter zijn deze resultaten onbevredigend. Ultimo december 1971 expireerde de overeenkomst, die Buma tezamen met Stemra met de Nederlandse Omroep Stichting, optredend voor alle zendgemachtigden, en de Stichting Radio Nederland Wereld Omroep in 1967 gesloten had. Onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst, hoewel reeds aangevangen tegen eind 1971, werden in het verslagjaar nog niet afgesloten. De representanten van de omroep bleken nauwelijks gevoelig voor Buma's argument dat zowel de toename van het muziekgebruik bij radio en televisie beide als de in de achterliggende jaren excessief hoge loon- en prijsinflatie noopten tot een aanpassing van de jaarlijks door de omroep aan Buma en Stemra verschuldigde bedragen. Natuurlijk zijn de financiële perikelen van de omroep aan deze stellingname niet vreemd. Wij menen desondanks dat onze billijke en rechtvaardige claim

12 gehonoreerd dient te worden. Ten tijde van het schrijven van dit verslag valt enig licht te bespeuren in die zin dat alsnog overeenstemming mogelijk lijkt. Aan de achtergebleven ontvangsten in de rubriek radio-muziek is overigens mede debet het feit dat Radio Veronica en Radio Noordzee wat minder afdroegen dan het voorgaande jaar. Wij nemen aan dat zulks mede veroorzaakt wordt door de voorgenomen legislatieve maatregelen, die beogen deze zenders het zwijgen op te leggen. Kennelijk weerhoudt dat 'n aantal adverteerders er van zich van deze voor hen unieke media te bedienen en daarmee werpen de voornemens van de regering hun schaduwen vooruit. Ons standpunt in deze, zoals ook vertolkt tijdens de hoorzitting van de desbetreffende parlementaire commissie op 18 april 1973, mogen wij algemeen bekend veronderstellen.

De ontvangsten in de rubriek filmmuziek namen toe met f 57.000,-, ruim 6%. Wij achten dit resultaat uiterst bevredigend. Als bekend, bedroeg de omzetgroei in deze rubriek in het voorgaande jaar ruim 30%. Dat het in 1971 bereikte niveau in het verslagjaar niet alleen gehandhaafd maar zelfs enigszins verhoogd kon worden, lijkt te indiceren dat het bioscoopbezoek in Nederland zich ten minste stabiliseert. De inspanningen die de Nederlandse Bioscoopbond en de nederlandse filmproducenten zich daartoe getroost hebben, lijken blijvend vruchten te gaan afwerpen, ook voor de auteurs van filmmuziek. Wij onderschrijven overigens de opvatting van de Nederlandse Bioscoopbond als gepubliceerd in haar jaarverslag 1972, dat de overheid zowel op fiscaal als cultuurpolitiek gebied obstakels moet wegnemen c.q. stimulansen moet geven ter bevordering van de nederlandse filmindustrie en het bioscoopwezen.

Voor het eerst sinds vele jaren stegen de ontvangsten in de rubriek amusementsmuziek, zij het ook met een zeer bescheiden bedrag. Onze verwachting uitgesproken in ons vorig jaarverslag, in deze rubriek een hogere omzet te bereiken, werd daarmee bewaarheid. Desondanks is nog steeds sprake van een structurele neergang met betrekking tot het live optreden van amusementsmusici. De werkgelegenheid voor de artiesten in deze sektor neemt nog af. Voor zover mogelijk trachten wij tegenwicht te bieden aan deze ontwikkeling met name door een herziening van ons tariefstelsel in deze zin, dat voor het gebruik van mechanisch voortgebrachte amusementsmuziek geen lagere prijs verschuldigd is dan voor het live optreden van amusementsmusici. Zulks betreft onze prijzenpolitiek in de horeca-sektor. Besprekingen over een structurele herziening van onze prijzen in deze markt zijn thans gaande.

De exploitatiebaten in de rubriek mechanische muziek, goeddeels betrekking hebbend op achtergrondmuziek, namen toe met f 637.000,-, bijna 15% (1971: f 416.000,-, ruim 10%). Mede dank zij Buma's promotie-activiteiten in deze sektor, expandeerde het muziekgebruik in verrassende mate. Wij menen dat de eerstvolgende jaren het groeitempo

eerder zal toenemen dan afnemen. Stond bij onze promotie-activiteiten in 1972 het gebruik van achtergrondmuziek in verkoopruimten centraal, in 1973 zullen wij ook veel acties ondernemen met betrekking tot het gebruik van achtergrondmuziek in fabrieken, ateliers en kantoorruimten. Ten tijde van het schrijven van dit verslag zijn de inmiddels bereikte resultaten zeer bevredigend.

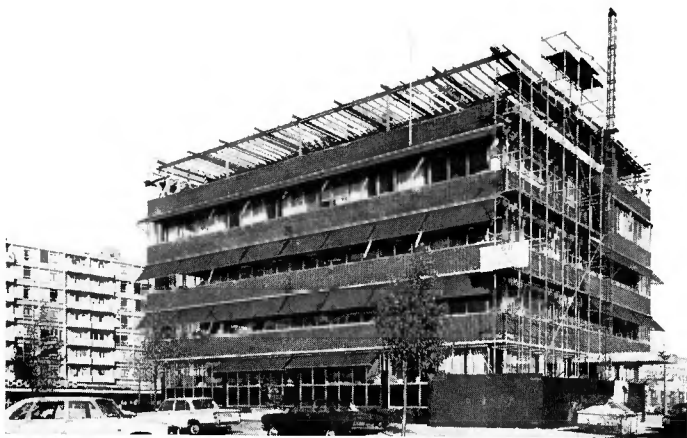
exploitatie buitenland

De exploitatiebaten buitenland bedroegen in het verslagjaar circa f 1.468.000,- (in 1971 f 1.615.000,-, in 1970 f 860.000,-). Aangezien wij de exploitatiebaten buitenland, die wij ten behoeve van onze aangeslotenen van onze zusterorganisaties over de gehele wereld ontvangen, volgens het kasstelsel verantwoorden, kunnen de jaarlijks verantwoorde bedragen niet zonder meer met elkaar vergeleken worden. Uit de teruggang in het verslagjaar kan niet geconcludeerd worden dat de gedurende de laatste jaren op gang gekomen export van nederlandse muziek aan het afnemen zou zijn.

Het is veeleer zo dat de in het verslagjaar gerealiseerde exploitatiebaten buitenland de conclusie wettigen dat de belangstelling in het buitenland voor de nederlandse muziek aanhoudt. In ons vorige jaarverslag hebben wij er op gewezen, dat de activiteiten van Radio Veronica en Radio Noordzee daaraan niet vreemd zijn. Een andere belangrijke factor die wij in dat verband noemden, is de exportpromotie van nederlandse muziekuitgevers en de nederlandse muziekuitgeversbranche in zijn geheel in het kader van de Stichting Conamus. Wij verwachten dat, indien Radio Veronica en Radio Noordzee gedwongen zouden worden hun activiteiten te staken, aan de export van de nederlandse muziek een zware slag zal worden toegebracht en dat bovendien het aandeel van muziek van nederlandse origine in de binnenlandse muziekconsumptie eveneens zal afnemen. De nationale en internationale belangstelling en waardering voor de nederlandse muziek is immers nog niet zozeer gevestigd, dat zij het zonder de stimulans kan stellen, die van de genoemde radiozenders uitgaat. Wij zijn derhalve zeer beducht voor de toekomst van de nederlandse muziek en volgen alert de ontwikkelingen die thans gaande zijn.

overige baten

De opbrengsten uit beleggingen, bestaande uit interest en dividenden, bedroegen in het verslagjaar f 1.035.000,- (in 1971 f 1.198.000,-). Deze gevoelige teruggang, die zich overigens in 1971 reeds aankondigde, is grotendeels het gevolg van een drastische verlaging van de rente die wij konden kweken op voor korte termijn uit te zetten middelen. Profiteerden wij in 1971 nog van op gunstige voorwaarden in 1970 geopende termijnrekeningen, in 1972 was dat niet meer het geval. Aangezien evenwel door de elders gesignaleerde stagnatie in het afrekeningstempo het totaal van de te beleggen middelen de verwachtingen overtrof, bleef de afname van de opbrengst uit interest en dividend,

De vierde verdieping van het Buma-huis in aanbouw

die op circa f 200.000,- geraamd was, beperkt tot f 163.000,-. Overigens boekten wij op onze (bescheiden) aandeelportefeuille (onze middelen op langere termijn zijn vrijwel uitsluitend belegd in solide obligaties) dank zij het gunstige klimaat op het Damrak een koerswinst van ca. f 56.000,-. Zulks komt niet in de exploitatierekening tot uitdrukking, aangezien tot genoemd bedrag een voorziening waardeveranderingen aandelen werd geopend; zie daarvoor de balans.

De verdere baten niet uit auteursrechten bestaande, bedroegen f 148.000,- (1971 f 47.000,-). Behalve uit inschrijfgelden voldaan door nieuwe aangeslotenen en dwangsommen geëxecuteerd jegens nalatige muziekgebruikers, bestaan deze baten grotendeels uit door ons in rekening gebrachte provisies op de verdere verdeling van uit het buitenland ten behoeve van onze aangeslotenen ontvangen auteursrechten. Deze post bedroeg in het verslagjaar ca. f 105.000,-, vertegenwoordigende 5% van de onder de aangeslotenen verdeelde auteursrechten, ontvangen uit het buitenland. De in rekening gebrachte provisie dekt overigens nauwelijks geheel de feitelijke kosten.

lasten

Ten opzichte van 1971 namen de totale kosten toe van f 4.703.000,- tot f 5.302.000,-. De kostentoe name beliep daarmee f 599.000,-, ofwel bijna 13% (1971: f 863.000,-, ofwel circa 22%); 1970 f 773.000,-, ofwel ca. 25%). De uit deze cijfers blijkende kostenontwikkeling stemt gezien de voortdurende loon- en prijsinflatie tot tevredenheid. Was in 1971 ten opzichte van 1970 de kostentoe name in relatieve zin reeds geringer, in het verslagjaar stegen de kosten ook in absolute zin in mindere mate dan in het voorgaande jaar. Van de totale kostentoe name ad f 599.000,- namen de personele kosten f 404.000,- voor hun rekening. Zij stegen daarmee met circa 12% ten opzichte van 1971. De afschrijvingen op bedrijfsmiddelen stegen met f 60.000,-, ofwel ruim 15%; de overige kosten namen toe met f 135.000,- ofwel circa 11%.

Het feit dat de personele kosten toch nog aanzienlijk, zij het minder verontrustend dan de laatste voorgaande jaren, toenamen, wordt behalve door de ook dit jaar weer excessief hoge stijging van de gemiddelde loonkosten per werknemer, veroorzaakt door een na-ijlingseffekt. Een geleidelijke toename van de bezetting in de loop van 1971, noodzakelijk door de extreem zware werklust in dat jaar, werkte immers ten volle door in het verslagjaar. In het bijzonder in het laatste kwartaal bleek het echter mogelijk, door slechts een gedeelte van door het natuurlijk verloop ontstane vakatures te vervullen, het personeelsbestand te verminderen.

De organisatie blijkt meer en meer ingespeeld te raken op de automatisering en bovendien gaat de in medio 1970 geïnitieerde herstructurering van het gehele bedrijf vruchten afwerpen. Behalve de slagvaardigheid van het beleid is ook de efficiency van het apparaat aanzienlijk vergroot.

De toename van de post afschrijvingen wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitbreiding van ons kantoorgebouw met een vierde verdieping. De daardoor verkregen additionele ruimte werd in het begin van het jaar in gebruik genomen en heeft ons de gelegenheid geboden onze medewerkers betere werkomstandigheden te bieden. De stijging van de overige kosten, voor zover niet door de inflatie veroorzaakt, weerspiegelt enerzijds de kosten van de in 1972 ondernomen promotie-activiteiten en anderzijds een sterke incidentele stijging van de kosten van de exploitatie van ons gebouw in verband met interne verhuizingen ter gelegenheid van het in gebruik nemen van de nieuwe, vierde verdieping.

jaarresultaat

Al met al nam het netto bedrijfsresultaat, op de exploitatierekening tot uiting komend onder het hoofd: Saldo te verdelen auteursrechten Nederland, toe van f 10.096.000,- tot f 10.582.000,-, ofwel met f 486.000,-. De verwachting uitgesproken in ons jaarverslag 1971, nl. dat het netto bedrijfsresultaat zou toenemen met een bedrag in de orde van grootte van f 400.000,- is daarmee ruimschoots overtroffen. Gemeten aan de uitkomsten van de laatste voorgaande jaren stemt het bereikte resultaat tot voldoening, te meer als men in aanmerking neemt dat de baten uit interest en dividend zo zeer afnamen. De opbrengsten van beleggingen, die tot en met 1970 een aanzienlijke toename toonden en die daardoor gedeeltelijk compensatie boden voor de inflatoire kostenstijging waarvoor Buma als arbeidsintensief bedrijf zeer gevoelig is, hebben thans het effect het nettoresultaat te deflaten. Het is daarom des te verheugender dat in het verslagjaar niet alleen een bevredigende omzettoename gerealiseerd werd, maar ook de kosten beter bedwongen konden worden. Ongeveer de helft van de bruto omzettoename kan daardoor netto worden doorgegeven aan belanghebbenden. Op langere termijn gezien, streeft de directie echter naar duidelijk betere resultaten. Om de belanghebbenden te laten delen in de algehele welvaart is het noodzakelijk, dat de omzet nog sneller groeit en de kosten in nog geringere mate toenemen.

verwachtingen voor 1973

Met de conclusie vervat in de laatste zinsnede van de voorgaande paragraaf voor ogen, is de planning en budgettering van 1973 op twee doelen gericht. Mede dank zij een aanzienlijke uitbreiding van onze promotie-activiteiten wordt een beduidend hogere omzettoename dan in 1972 beoogd. Ten aanzien van de kosten is de doelstelling, dat de overigens door de inflatie onvermijdelijke kostentoe name ten achter blijft bij de kostenstijging in 1972, zowel in absolute als in relatieve zin. In concreto wordt een toename van het netto bedrijfsresultaat van meer dan f 1.000.000,- verwacht. Bij het schrijven van dit verslag zijn er geen indicaties dat dit resultaat buiten bereik zal blijven.

de directie

voorstellen

van de direktie
aan de raad van vertrouwensmannen

- 14 Overeenkomstig de u ter hand gestelde stukken stelt de direktie u voor het in 1972 gerealiseerde voordelig saldo van de exploitatierekening ad f 10.581.677,79 in zijn geheel beschikbaar te stellen ter verdeling over binnenlandse en buitenlandse belanghebbenden.
- Het saldo te verdelen wegens auteursrechten afkomstig uit Nederland over 1972 ware, rekening houdende met een korrektie voor afrondingsverschillen, derhalve vast te stellen op f 10.581.000,- (1971: f 10.098.000,-).
- Voorts stelt de direktie u voor, evenals in voorgaande jaren, met inachtneming van artikel 36, lid 3 van de statuten te besluiten tot de inhouding van 10% van genoemd saldo te verdelen wegens auteursrechten afkomstig uit Nederland over 1972, zulks ter bestemming voor kulturele en sociale doeleinden.

de direktie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

advies

van het bestuur
aan de raad van vertrouwensmannen

Met verwijzing naar het verslag van de direktie met inbegrip van de door de accountants Van Dien + Co gefiatteerde jaarrekening, alsmede het aan u uitgebrachte verslag van uw financiële commissie, adviseert het bestuur u de jaarrekening over 1972 goed te keuren en de direktie te dechargeren voor het door haar gevoerde beheer, onder dankzegging aan direktie en medewerkers voor de in het verslagjaar getoonde inspanning en bereikte resultaten. Voorts adviseert het bestuur u om evenals voorgaande jaren de accountants Van Dien + Co met de controle op de jaarrekening over 1973 te belasten.

het bestuur

L. van Delden, voorzitter
P. Goemans
H. C. Gomperts
R. Heppener
G. Jansen Sr
Jhr. Mr. M. P. M. van Karnebeek
J. J. M. Nord

balans en exploitatierekening

15

	Kerncijfers (x f 1.000)				
	1972	1971	1970	1969	1968
Exploitatiebaten auteursrechten Nederland	14.700	13.552	12.662	11.857	10.933
Exploitatielasten	5.302	4.702	4.129	3.281	2.799
Exploitatieresultaat	9.398	8.850	8.533	8.576	8.134
Overige baten	1.184	1.246	1.259	987	1.019
Mutaties reserves	—	—	211	(78)	(407)
Te verdelen auteursrechten Nederland	10.582	10.096	10.003	9.495	8.746
Index	121	115	114	108	100
Prijsindex*	130	121	112	107	100
Loonindex*	148	131	115	108	100

* ontleend aan gegevens van het C.B.S.

	1972		1971	
	f	f	f	f
vaste activa				
Onroerend goed	2.299.730,—		2.225.777,76	
Computerinstallatie	1.061.120,—		1.302.885,02	
Kantoorinventaris	217.505,—		227.018,—	
Auto's	17.736,—		14.791,—	
		3.596.091,—		3.770.471,78
beleggingen				
Effecten	11.088.185,81		10.350.551,26	
Af: Voorziening waardeveranderingen	56.440,13		—,—	
	11.031.745,68		10.350.551,26	
Hypotheken u/g	753.726,—		672.737,—	
		11.785.471,68		11.023.288,26
vorderingen op korte termijn				
Debiteuren	2.357.919,82		1.980.269,19	
Vorderingen inzake nagekomen garantieverplichting	306.175,—		244.275,—	
Voorziening idem	(306.175,—)		(244.275,—)	
Te ontvangen interest	432.195,67		379.349,21	
Vooruitbetaalde kosten	278.161,21		282.391,68	
		3.068.276,70		2.642.010,08
liquide middelen				
Rekeningen fixe	6.200.000,—		5.350.000,—	
Kas, bank- en girorekeningen	999.240,79		1.288.293,11	
		7.199.240,79		6.638.293,11
		25.649.080,17		24.074.063,23

	1972		1971	
	f	f	f	f
fondsen				
Instandhoudingsfonds	381.958,64		304.639,21	
Fonds voor culturele en sociale doeleinden	813.137,15		1.202.752,73	
		1.195.095,79		1.507.391,94
voorzieningen				
Voorziening voor kostenegalisatie	508.790,39		640.302,67	
Voorziening voor pensioenverplichtingen	419.107,10		166.615,91	
		927.897,49		806.918,58
te verdelen auteursrechten				
Nederland: Verslagjaar	10.581.677,79		10.095.865,18	
Nederland: Voorgaande jaren	8.763.556,74		5.588.120,94	
	19.345.234,53		15.683.986,12	
Buitenland	1.375.510,68		2.043.674,49	
	20.720.745,21		17.727.660,61	
Af: Voorschotuitkeringen	531.095,—		1.248.500,—	
		20.189.650,21		16.479.160,61
schulden op korte termijn				
Crediteuren	2.791.853,42		4.446.721,23	
Te betalen kosten	495.411,70		237.055,59	
Af te dragen omzetbelasting	49.171,56		120.378,46	
Vooruitontvangen auteursrechten	—,—		476.436,82	
		3.336.436,68		5.280.592,10
		25.649.080,17		24.074.063,23

de directie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

	1972		1971	
	f	f	f	f
exploitatiebaten auteursrechten				
Nederland				
Concertmuziek I	314.509,96		299.098,63	
Concertmuziek II en II a	326.174,26		268.934,92	
Kerkmuziek	9.692,98		11.271,93	
Carillonmuziek	33.199,82		32.856,03	
Harmonie en fanfaremuziek	330.715,38		320.478,63	
Speciale revue- en cabaretmuziek	331.996,29		336.973,92	
Radiomuziek	2.736.880,29		2.627.878,02	
Televisiemuziek	2.378.000,—		2.127.428,—	
Filmmuziek	989.820,50		933.077,13	
Amusementsmuziek	2.150.711,15		2.133.387,29	
Mechanische muziek	5.098.509,85		4.461.137,94	
		14.700.210,48		13.552.522,44
exploitatiekosten				
Salarissen	2.712.915,99		2.363.815,03	
Sociale voorzieningen	424.745,55		381.108,96	
Pensioenfondsen personeel	286.546,—		286.546,—	
Overige personeelskosten	368.809,82		357.130,90	
Exploitatiedienst	347.077,66		247.465,08	
Centrale distributiedienst	113.770,28		119.501,51	
Rekencentrum	143.749,99		137.162,33	
Exploitatie onroerend goed	202.542,26		113.751,51	
Algemeen beheer en overige afdelingen	259.118,94		312.926,59	
Afschrijvingen	442.777,85		383.076,42	
		5.302.054,34		4.702.484,33
exploitatie resultaat nederland		9.398.156,14		8.850.038,11
provisie auteursrechten buitenland				
Te verdelen rechten per 1 januari	2.043.674,49		868.636,94	
Exploitatiebaten auteursrechten buitenland	1.468.300,96		1.614.945,07	
	3.511.975,45		2.483.582,01	
Te verdelen rechten per 31 december	1.375.510,68		2.043.674,49	
Verdeelde auteursrechten	2.136.464,77		439.907,52	
Provisie op verdeelde rechten		104.684,23		—,—
overige baten				
Interest en dividenden	1.035.132,80		1.198.571,62	
Diverse baten	43.704,62		47.255,45	
		1.078.837,42		1.245.827,07
Saldo te verdelen auteursrechten Nederland		10.581.677,79		10.095.865,18

de directie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

waarderingsgrondslagen

De grondslagen waarop de waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat berusten, zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

vaste activa

Gewaardeerd op basis van de historische kostprijs vermindert met afschrijvingen naar gelang gebruiksduur. Blijkens een taxatie van december 1972 is de verkoopwaarde, bij gedwongen verkoop, van het huidige kantoorgebouw circa f 1.000.000,- hoger dan de balanswaarde.

effecten

obligaties

In verband met het lange termijnkarakter van de belegging wordt deze portefeuille gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs ad f 10.766.000,- die nagenoeg overeenkomt met de nominale waarde.

De beurswaarde bedraagt f 9.928.000,-.

aandelen

Gewaardeerd tegen beurskoers ad f 322.000,-.

De ingevolge deze waardering per saldo ontstane voordelige koersverschillen zijn als 'Voorziening waardeveranderingen' op de balanswaarde in mindering gebracht.

debiteuren

Onder debiteuren zijn de volgende vorderingen voor de nominale bedragen opgenomen:

Muziekgebruikers	f 1.412.000,-
Buma-aangeslotenen	236.000,-
Stichting Stemra	367.000,-
Stichting Seba	167.000,-
Leningen personeel	112.000,-
Overige vorderingen	64.000,-
totaal	f 2.358.000,-

vordering inzake nagekomen garantieverplichtingen

Gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor de gehele vordering.

De vordering heeft betrekking op 50% van de gedane garantiebetalings ten behoeve van de Stichtingen Seba en Doneto verminderd met een terugbetaling van f 5.000,-. De overige 50% van de vordering werd - evenals de voorziening - ten laste van het Fonds voor culturele en sociale doeleinden gebracht.

instandhoudingsfonds

Het instandhoudingsfonds heeft ten doel de uitvoering van de doelstelling 'Uitoefening en handhaving van het auteursrecht' te verzekeren.

In het verslagjaar werd aan het fonds 25% van de netto-opbrengsten van de niet-gedeclareerde en niet-geïden-

tificeerde werken gedoteerd. Onttrekkingen in 1972 vonden niet plaats.

fonds voor culturele en sociale doeleinden

Aan het fonds worden gedoteerd de inhouding ingevolge artikel 36, lid 3 van de statuten, alsmede eventuele extra inhoudingen. Ten laste van het fonds komen de dotaties en de garantiebetalings aan instellingen met culturele en sociale doelen.

voorziening voor kostenegalatie

Deze voorziening is gevormd ter dekking van bijzondere lasten met een incidenteel karakter, alsmede tegen mogelijke risico's, waarvan het optreden en de omvang niet vooraf zijn vast te stellen. Hierbij wordt mede gedacht aan de verplichtingen die de verdeling van reeds geïncasseerde auteursrechten met zich brengt.

Aan deze voorziening werd 75% van de netto-opbrengsten van de niet-gedeclareerde en niet-geïdentificeerde werken gedoteerd.

Ten laste van de voorziening werden voor eenmaal gebracht de gratificaties en vakantiegelden over het voorgaande verslagjaar. Deze kosten kwamen voorheen ten laste van het jaar van uitbetaling; zij worden thans ten laste van het jaar zelf gebracht. Aan de voorziening werd in totaal f 363.000,- onttrokken.

voorziening voor pensioenverplichtingen

De voorziening bestaat uit:

Voorziening voor ingegane pensioenen	f 129.000,-
Voorziening pensioenverplichtingen personeel	290.000,-
totaal	f 419.000,-

De voorziening pensioenverplichtingen personeel is gevormd ter gedeeltelijke dekking van de aanwezige pensioenverplichtingen wegens verstreken dienstjaren (backservice). Deze verplichting welke thans op circa f 900.000,- wordt berekend, wordt voldaan door betaling van inhaalpremies in toekomstige jaren. De in het verslagjaar plaatsgevonden dotatie aan deze voorziening was mogelijk als gevolg van ontvangen restitutie van pensioenpremies over voorgaande jaren in het kader van een nieuwe overeenkomst. Onttrekkingen vonden niet plaats.

crediteuren

Onder crediteuren zijn de volgende schulden voor de nominale bedragen opgenomen:

Buitenlandse organisaties	f 1.691.000,-
Voor 1973 vastgestelde dotaties en saldi in rekening-courant met aanverwante stichtingen	895.000,-
Buma-aangeslotenen	55.000,-
Overige schulden	151.000,-
totaal	f 2.792.000,-

BEDRIJFSRESULTATEN

- 22 De binnenlandse inkasso nam in 1972 met bijna f 1.500.000,- ofwel ruim 12% toe tot ruim f 13.500.000,-. Deze inkassostijging was uitsluitend te danken aan de sectoren geluidsdragersindustrie en loonpersingen. De overige inkasso uit Nederland liep zelfs enigszins terug en wel van f 1.050.000,- tot f 985.000,-.

Oorzaak daarvan waren het feit, dat de onderhandelingen tussen de Nederlandse Omroep Stichting en de Stichting Radio Nederland Wereld Omroep enerzijds en Buma/Stemra anderzijds over een nieuwe gezamenlijke overeenkomst in het verslagjaar niet tot een resultaat hebben geleid, alsmede een wat afnemende inkasso van de commerciële zenders Radio Veronica en Radio Noordzee.

De inkasso uit het buitenland beliep f 1.864.000,- tegenover f 1.525.000,- in 1971, een toename van circa 22%. Na de exceptioneel hoge stijging van de inkasso uit het buitenland die wij in 1971 realiseerden (bijna 50%), stemt deze toename tot voldoening. Zij is representatief te achten voor een voortgezette toename van het succes van het nederlandse repertoire in het buitenland.

In totaal werd f 14.089.000,- in verdeling genomen (1971 f 14.012.000,-). Na aftrek van de administratiekosten kon netto f 12.054.000,- worden uitgekeerd aan auteursrechthebbers (1971 f 11.550.000,-). Daarvan werd f 9.068.000,- circa 75%, uitgekeerd aan Stemra-aangeslotenen, zulks met inbegrip van de opbrengst van het door nederlandse uitgeverij vertegenwoordigde buitenlandse repertoire. Circa 25%, f 2.986.000,-, viel toe aan buitenlandse organisaties ten behoeve van hun leden. De gesignaleerde verhouding vertoont praktisch geen verschil met die over 1971.

De exploitatierekening toont aan, dat de baten in het verslagjaar van f 2.877.000,- tot f 3.174.000,- zijn gestegen, een stijging van ruim 10%. Vergelijkt men deze stijging met de toename van de baten in het voorgaande jaar (circa 30%), dan stellen deze cijfers enigszins teleur. Daarbij moet men wel in aanmerking nemen dat de baten overwegend bestaan uit in rekening gebrachte administratiekosten, die worden ingehouden op het moment van uitkering. Doordat in 1972 nauwelijks meer in verdeling werd genomen dan in het voorgaande jaar, waarin enkele achterstanden konden worden weggewerkt, steeg het totaal van de in rekening gebrachte administratiekosten slechts met f 113.000,- ofwel circa 6%. Dat desondanks de totale stijging van de baten circa 10% kon bedragen, is te danken aan de toename van zowel de post onverdeeldbare rechten en bagatellen als de inkomsten uit interest en dividend, zie daarvoor de exploitatierekening.

De lasten namen toe van f 2.321.000,- tot f 2.653.000,- ofwel met circa 14%. Zulks werd grotendeels veroorzaakt door een toename van de personele kosten van circa 20%: de overige kosten bleven ten opzichte van het voorgaande jaar vrijwel constant. Ofschoon de totale lasten-toename

aanzienlijk geringer is dan die in 1971 (circa 33%), vervult de spanning tussen opbrengsten en kosten ons met zorg. Wij streven er naar de kosten minder sterk te doen toenemen dan de baten, waarbij de onrustbarende inflatie ons steeds weer een spaak in het wiel steekt. Desalniettemin menen wij op wat langere termijn door verdere verbeteringen in de organisatie in deze opgave te slagen.

Al met al kon een voordelig saldo gerealiseerd worden van f 521.000,- (1971 f 556.000,-; 1970 f 386.000,-). Daarmee kon echter niet het over 1971 bereikte rekord-resultaat geëvenaard worden, laat staan overtroffen. Wij verwachten dat over 1973 ten minste een even hoog resultaat bereikt zal worden.

de directie

balans en exploitatierekening
 verantwoording incasso en verdeling auteursrechten

23

	Kerncijfers (x f 1.000)				
	1972	1971	1970	1969	1968
Ontvangen auteursrechten Nederland	13.569	12.084	10.176	7.629	6.272
Ontvangen auteursrechten buitenland	1.864	1.525	1.031	1.144	381
In verdeling genomen auteursrechten	14.088	14.012	10.452	7.101	6.753
Exploitatiebaten	3.174	2.877	2.147	1.659	1.317
Exploitatielasten	2.653	2.321	1.761	1.192	917
Voordelig saldo exploitatierekening	521	556	386	467	400

	1972		1971	
	f	f	f	f
vaste activa				
Computerinstallatie	1.061.120,—		1.302.885,02	
Kantoorinventaris	22.629,—		16.481,—	
Auto	5.388,—		8.085,—	
		1.089.137,—		1.327.451,02
beleggingen				
Effecten	8.470.819,98		5.571.070,85	
Af: Voorziening waardeveranderingen	30.606,86		—,—	
	8.440.213,12		285.931,78	
Hypotheke u/g	311.637,—			
		8.751.850,12		5.857.002,63
vorderingen op korte termijn				
Debiteuren	2.787.114,42		516.626,32	
Te ontvangen intrest	349.068,69		245.228,63	
Vooruitbetaalde kosten	74.916,92		70.880,23	
		3.211.100,03		832.735,18
liquide middelen				
Rekeningen fixe	6.300.000,—		7.300.000,—	
Bank- en girorekeningen	705.860,56		1.265.217,85	
		7.005.860,56		8.565.217,85
		<u>20.057.947,71</u>		<u>16.582.406,68</u>

	1972		1971	
	f	f	f	f
stichtingskapitaal		1.000,—		1.000,—
instandhoudingsfonds		232.943,44		232.943,44
voorzieningen				
Voorziening voor kostenegalisatie	51.605,73		106.140,51	
Voorziening voor pensioenverplichtingen	90.357,—		93.704,—	
		141.962,73		199.844,51
voorschotten Nederlandse grammofonplatenindustrie		7.507.896,27		5.794.926,80
te verdelen auteursrechten				
Auteursrechten Nederland	4.625.144,67		3.339.038,61	
Auteursrechten buitenland	529.240,58		387.714,14	
	5.154.385,25		3.726.752,75	
Geblokkeerde bedragen	161.582,55		159.669,55	
Ontvangen bedragen, waarvan rechthebbenden niet bekend zijn	865.720,43		1.114.708,17	
		6.181.688,23		5.001.130,47
schulden op korte termijn				
Crediteuren	4.925.339,71		4.563.731,42	
Te betalen kosten	134.667,25		82.080,43	
Omzetbelasting	389.762,27		101.407,26	
Toeslag op uitkeringen aan het buitenland	21.804,91		49.019,83	
Na-uitkering voordelig exploitatiesaldo	520.882,90		556.322,52	
		5.992.457,04		5.352.561,46
		<u>20.057.947,71</u>		<u>16.582.406,68</u>

de directie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

	1972		1971	
	f	f	f	f
exploitatiebaten				
In rekening gebrachte administratiekosten		1.919.060,94		1.805.888,23
Onverdeelbare rechten en bagatellen		317.237,78		199.771,31
		<hr/>		<hr/>
Beschikbaar voor kostendekking		2.236.298,72		2.005.659,54
Interest en dividenden		932.320,66		865.108,43
Diverse baten		5.084,75		6.275,21
		<hr/>		<hr/>
		3.173.704,13		2.877.043,18
exploitatiekosten				
<i>personeelskosten</i>				
Salarissen	1.362.203,91		1.100.624,31	
Sociale voorzieningen	220.625,81		164.629,99	
Pensioenfonds personeel	142.112,38		139.135,—	
Overige personeelskosten	155.015,70		150.254,22	
	<hr/>		<hr/>	
	1.879.957,80		1.554.643,52	
<i>overige kosten</i>				
Centrale distributiedienst	23.070,89		16.999,11	
Rekencentrum	117.174,87		103.553,68	
Algemeen beheer en overige afdelingen	354.623,34		257.160,67	
Aanloopkosten computerproject	—,—		114.777,05	
Afschrijvingen	277.994,33		273.586,63	
	<hr/>		<hr/>	
		2.652.821,23		2.320.720,66
voordelig saldo				
bestemd voor na-uitkering		520.882,90		556.322,52
		<hr/>		<hr/>

de directie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

waarderingsgrondslagen

De grondslagen waarop de waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat berusten, zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

vaste activa

Gewaardeerd op basis van historische kostprijs verminderd met afschrijvingen naar gelang gebruiksduur. Deze is voor de computerinstallatie op zeven jaar gesteld, te rekenen vanaf 1970.

effecten*obligaties*

In verband met het lange termijnkarakter van de belegging wordt deze portefeuille gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs ad f 8.309.000,-. De nominale waarde bedraagt f 8.287.000,-; de beurswaarde bedraagt f 7.986.000,-.

aandelen

Gewaardeerd tegen beurskoers ad f 161.000,-. De ingevolge deze waardering per saldo ontstane voordelige koersverschillen zijn als 'Voorziening waardeveranderingen' op de balanswaarde in mindering gebracht.

debiteuren

Onder debiteuren zijn de volgende vorderingen voor de nominale waarde opgenomen:

Nederlandse aangesloten en bijzonder contractanten	f 154.000,-
Nog te ontvangen auteursrechten (incl. voorschotten grammofoonplatenindustrie)	2.597.000,-
Overige vorderingen	36.000,-
totaal	f 2.787.000,-

ontvangen bankgaranties

De ontvangen bankgaranties van de Nederlandse grammofoonplatenindustrie bedroegen per balansdatum f 53.900,-.

instandhoudingsfonds

Het instandhoudingsfonds heeft ten doel de uitvoering van de doelstelling 'uitoefening en handhaving van het mechanisch reproductierecht' te verzekeren.

voorziening voor kostenegalisatie

Deze voorziening is gevormd ter dekking van bijzondere lasten met een incidenteel karakter, alsmede tegen mogelijke risico's, waarvan het optreden en de omvang niet vooraf zijn vast te stellen. Aan deze voorziening werd in 1972 voornamelijk toegevoegd een restantbedrag inzake de na-uitkering 1971 en een vrijgekomen bedrag van gereserveerde documentatiekosten. Ten laste van deze voorziening werden voor eenmaal

gebracht de gratificaties en vakantiegelden over het voorgaande verslagjaar. Deze kosten kwamen voorheen ten laste van het jaar van uitbetaling; zij worden thans ten laste van het jaar zelf gebracht. Aan de voorziening werd aldus in totaal f 165.000,- onttrokken.

crediteuren

Onder crediteuren zijn de volgende schulden voor de nominale bedragen opgenomen:

Buitenlandse organisaties	f 715.000,-
Buitenlandse repartitiecentrale ter verdeling aan buitenlandse rechthebbenden	1.298.000,-
Door Stemra ter beschikking gehouden ter verdeling aan buitenlandse rechthebbenden	2.167.000,-
Nederlandse aangesloten en bijzonder contractanten	138.000,-
Het Bureau voor Muziek-Auteursrecht Buma	367.000,-
Overige schulden	240.000,-
totaal	f 4.925.000,-

overige activa en passiva

Gewaardeerd tegen nominale waarden.

grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als verschil van voor de werkzaamheden in rekening gebrachte administratiekosten en voorts de baten uit hoofde van onverdeelbare rechten en bagatellen, een en ander inzake de in verdeling genomen auteursrechten, alsmede dividenden en diverse baten enerzijds met de in het jaar gemaakte kosten en andere lasten anderzijds. Het voordelig saldo is als na-uitkering ten behoeve van aangesloten opgenomen.

De afschrijvingen op vaste activa zijn gebaseerd op historische kostprijzen zonder koopkracht-correctie.

	1972		Totaal f
	Nederland f	Buitenland f	
te verdelen auteursrechten aan het begin van het jaar	3.339.038,61	387.714,14	3.726.752,75
in het verslagjaar ontvangen:			
Nederlandse gramofonplatenindustrie	11.773.409,93		
Loonpersingen	811.015,23		
Radio en televisie	923.889,18		
Bandopname-apparaten	61.015,82		
Buitenlandse zusterorganisaties		1.863.918,94	
	13.569.330,16	1.863.918,94	15.433.249,10
retour ontvangen van buitenlandse repartitiecentrale			83.071,04
			19.243.072,89
te verdelen auteursrechten aan het eind van het jaar	4.625.144,67	529.240,58	5.154.385,25
in het verslagjaar in verdeling genomen			14.088.687,64
<i>hiervan is uitgekeerd aan:</i>			
Aangeslotenen en bijzonder contractanten		9.067.745,35	
Buitenlandse organisaties		2.986.513,77	
<i>gemutæerd werd voorts:</i>			
Saldo mutaties geblokkeerde bedragen e.d.		(247.074,74)	
Vergoeding repartitiekosten aan derden		23.399,63	
Toeslag op uitkeringen aan buitenland		21.804,91	
			11.852.388,92
beschikbaar voor kostendekking (zie exploitatierekening)			2.236.298,72

1971		
Nederland	Buitenland	Totaal
f	f	f
3.646.282,88	480.382,40	4.126.665,28
10.367.766,56		
666.078,90		
992.532,10		
57.565,15	1.524.989,89	
12.083.942,71	1.524.989,89	13.608.932,60
		2.947,80
3.339.038,61	387.714,14	17.738.545,68
		3.726.752,75
		14.011.792,93
	8.794.519,79	
	2.755.235,84	
	377.405,07	
	29.952,86	
	49.019,83	
		12.006.133,39
		2.005.659,54

Wij hebben de jaarrekening 1972 van de Stichting Stemra te Amsterdam gecontroleerd. **29**

Op grond van ons onderzoek zijn wij van oordeel dat deze jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 1972 en van het resultaat over 1972.

Dit houdt geen oordeel in over de verdeling van de voor uitkering aan de rechthebbenden beschikbare gelden, aangezien de daartoe strekkende, omvangrijke repertoiregegevens en copyright-documentatie niet in het onderzoek worden betrokken.

Amsterdam, 8 juni 1973

Van Dien + Co

C. J. Lindhout
registeraccountant

H. Swart
registeraccountant

voorstel

van de direktie aan de algemene vergadering
van aangeslotenen

- 30** De direktie stelt u voor het saldo van de exploitatierekening ad f 520.882,90 (1971 f 556. 322,52; 1970 f 385.546,91) geheel te bestemmen voor de na-uitkering 1972. Uitgedrukt in een percentage van de voor Stemra-aangeslotenen bestemde bruto inkasso, betekent dit dat de na-uitkering 1972 6% bedragen zal (1971 6¹/₂%; 1970 7%). In aanmerking nemende de in rekening gebrachte administratiekosten ad 15% zal, ten gevolge van de voorgestelde na-uitkering het uitkeringspercentage van de voor Stemra-aangeslotenen geïnde bedragen over 1972 uiteindelijk 91% bedragen tegenover 91¹/₂% in 1971 en 92% in 1970.

de direktie

Mr. J. H. Verhagen
Drs. G. P. Willemsen

advies

van het bestuur aan de algemene vergadering
van aangeslotenen

Met verwijzing naar het verslag van de direktie met inbegrip van de door de accountants Van Dien + Co gefiatteerde jaarrekening, adviseert het bestuur u de jaarrekening over 1972 goed te keuren en de direktie te dechargeren voor het door haar gevoerde beheer, onder dankzegging aan direktie en medewerkers voor de in het verslagjaar getoonde inspanning en bereikte resultaten.

het bestuur

L. van Delden, voorzitter
J. Andriessen
H. C. Gomperts
H. de Groot
Pi Vèriss
M. van 't Woud
J. Zijderlaan

sociale en kulturele activiteiten

Wie elders in dit verslag kennis genomen heeft van de jaarrekening van Buma, zag daarin als balanspost vermeld het 'fonds voor kulturele en sociale doeleinden'. Dit fonds wordt gevoed door jaarlijks op het voor uitkering beschikbare resultaat een percentage (gebruikelijk 10%) in te houden ten laste van alle belanghebbenden. Als bekend, oefent Buma haar bedrijf uit zonder winstoogmerk. Aan de nederlandse en buitenlandse belanghebbenden worden slechts de bedrijfskosten in rekening gebracht. Mede op grond van internationale afspraken tussen de auteursrechtorganisaties vindt echter op ieders aandeel de inhouding voor kulturele en sociale doeleinden plaats.

De bestemming van de voor kulturele en sociale doeleinden beschikbare middelen is opgedragen aan Buma's Raad van Vertrouwenmannen. In de loop der jaren is door of met behulp van Buma een aantal instellingen opgericht met concrete doelstellingen op kultureel of sociaal gebied, die door Buma ten laste van het 'fonds voor kulturele of sociale doeleinden' gefinancierd worden. In het verslagjaar stelde Buma voor de bevordering van kulturele en sociale doeleinden in totaal een bedrag van circa f 1.075.000,- ter beschikking. Dat bedrag werd door de Raad van Vertrouwenmannen verdeeld over achtereenvolgens de Stichting Sociaalfonds Buma, de Stichting Cultuurfonds Buma, de Stichting Nederlandse Muziekbelangen en de Stichting Conamus. Ook het werk van de Stichtingen Seba en Doneto werd financieel gesteund.

Vorig jaar maakten wij melding van het feit, dat de bestuurlijke organen van Buma en de desbetreffende instellingen zich bezonnen over een optimale uitoefening van hun taken. Zulks leidde tot verdere studie en overleg. Ten tijde van het schrijven van dit verslag wordt de oprichting van een nieuwe instelling overwogen, die aan het gehele kulturele en sociale beleid dient vorm te geven en de uitvoering ervan zal moeten coördineren. Inmiddels zetten de desbetreffende instellingen hun activiteiten voort, waarover hierna beknopt verslag wordt gedaan.

stichting sociaalfonds buma

Ten naaste bij de helft van het door Buma voor kulturele en sociale doeleinden beschikbaar gestelde bedrag wordt jaarlijks gedoteerd aan de Stichting Sociaalfonds Buma. Deze in 1962 met haar werkzaamheden aangevangen instelling kent jaargelden toe aan aangeslotenen, die de 60-jarige leeftijd hebben bereikt en een bepaald minimum aan auteursrechtinkomen hebben genoten en verleent voorts incidentele sociale bijstand aan aangeslotenen en hun gezinsleden. In 1972 werd aan jaargelden f 644.000,- en aan incidentele bijstand f 12.000,- uitgekeerd. Het uitkeringsplan met betrekking tot de jaargelden werd in de loop van het jaar herzien. Behalve de gebruikelijke extra uitkering in december werd tevens een extra zomeruitkering ingevoerd. De jaargeiden vielen toe aan 260 personen. De minimum-uitkering op jaarbasis (inklusief de extra-uitkeringen) bedroeg f 1.455,- (voor weduwen f 984,-), het maximum f 12.412,- (voor weduwen f 5.264,-).

stichting cultuurfonds buma

De Stichting Cultuurfonds Buma streeft voornamelijk de promotie van de creatieve werkzaamheid van nederlandse componisten en overige auteurs na. Sinds de oprichting in 1956 zijn circa 150 composities tot stand gekomen, dank zij opdrachten verleend door dit fonds. De nederlandse muziekcultuur is daardoor merkbaar verrijkt. De middelen van het fonds zijn echter niet toereikend om op grote schaal de nederlandse muziek en de cultuur te stimuleren. Te meer geldt dit naarmate het Genootschap van Nederlandse Componisten overigens gerechtvaardigde verlangens uit met betrekking tot de opdrachthonoraria en daartoe richtlijnen heeft vastgesteld die de componisten een enigszins redelijk direkt inkomen uit hun arbeid moet verschaffen. Aan de hand van die richtlijnen stelt het Cultuurfonds de opdrachthonoraria vast, zulks in tegenstelling overigens tot enkele andere opdrachtgevers, die daartoe eigen normen hanteren.

In het verslagjaar verstrekten het Cultuurfonds 22 opdrachten, als gebruikelijk op initiatief van personen of instellingen uit de uitvoeringspraktijk, waardoor de uitvoering van de in opdracht gecomponeerde werken verzekerd is. Daarmee en met enkele andere bijdragen aan personen of instellingen ter ondersteuning van kulturele manifestaties was in totaal ruim f 170.000,- gemoed.

stichting nederlandse muziekbelangen

Het bestuur van de Stichting Nederlandse Muziekbelangen, die er voornamelijk naar streeft om de bekendheid en het uitvoeren van werken van nederlandse muzikauteurs te bevorderen, zette in het verslagjaar zijn studies met betrekking tot de promotie van de hedendaagse nederlandse muziek voort. Centraal daarbij staat de lancering van een serie gramfoonplaten in het kader van een aantal andere promotie-activiteiten ter begeleiding en ondersteuning. Stappen werden genomen om bij de verdere uitwerking van de plannen deskundigen in te schakelen.

32 Inmiddels aanvaardde het bestuur als richtlijn het min of meer traditionele subsidiëringsbeleid voort te zetten, waarbij de aandacht voor een groot deel gericht zal zijn op de sektor amateursmuziek. Daarover kwam overleg op gang met representanten van de overkoepelende organisaties in de amateursmuziekwereld. Het bestuur is van mening dat het subsidiebeleid meer gericht en gecoördineerd met de activiteiten van andere subsidiegevers moet worden om versnippering van de niet omvangrijke middelen van de stichting te voorkomen. Gedurende het verslagjaar werden veertien aanvragen voor subsidies of andere bijdragen gehonoreerd. Daarmee was in totaal een bedrag van circa f 69.000,- gemoeid. Een belangrijk gedeelte daarvan werd gevormd door bijdragen aan de Stichting Donemus ter dekking van de kosten van de Donemus Audio-Visuele serie gramfoonplaten, bekend onder de naam DAV-serie.

stichting conamus

Het jaar 1972 verliep voor de stichting Conamus over het algemeen in positieve zin, zowel wat betreft de ontwikkeling van de activiteiten alsook de erkenning door instanties waarmee Conamus tot nu toe niet of nauwelijks contact onderhield. In januari nam Conamus deel aan de zesde internationale muziekmarkt MIDEM in Cannes. Daar werd de promotie-langspeelplaat 'Music from Holland with love nr 3' uitgebracht. Deze plaat werd uitstekend ontvangen en leverde uit alle delen van de wereld reacties op. In februari werd een commissie geïnstalleerd die bezien moet in hoeverre de harmonie- en fanfaremuziek een eigen plaats kan krijgen in het streven van Conamus de nederlandse lichte muziek te bevorderen. De door Conamus in samenwerking met de winkeliersvereniging 'Kalverstraat/Heiligeweg' georganiseerde liedjesprijsvraag te Amsterdam leverde meer dan 90 inzendingen op. De prijzen werden toegekend aan Harry de Groot en Rinus van Galen. Hun beider liedjes werden inmiddels op de plaat uitgebracht. De op 10 april en 16 oktober georganiseerde liedjesbeurzen telden ruim 700 bezoekers. De voorjaarsbeurs trok veel belangstelling uit het buitenland. Zo verzorgde de duitse omroep een reportage van deze manifestatie. Van de najaarsliedjesbeurs werd door de AVRO een opname gemaakt, die gewijd was aan het optreden van een aantal nederlandse artiesten en in de avonduren werd uitgezonden.

Met betrekking tot de export van nederlandse lichte muziek boekte Conamus verscheidene successen, welke vooral Duitsland golden. Tijdens de jaarlijkse reunie der lichte muziek werden de gouden Conamus-harpen uitgereikt aan achtereenvolgens Nico Boer, Johnny Jordaan en Cor Lemaire. Als lied van het jaar, naar artistieke waarde, werd bekroond 'Kees' van Harry Bannink, Michel van der Plas en Frans Halsema, gezongen door de laatste. Als liederen van het jaar, naar populariteit, werden bekroond: 'Ollebolleke' van Pierre Kartner, 'Het soldaatje' van A. van Acker, gezongen door de Zangeres zonder Naam en 'Ze zeggen' van Jack de Nijs en Johnny

Sebastiaan, gezongen door Jan Boezeroen. Als het nederlandse lied dat de grootste export bereikte werd onderscheiden 'How do you do' van Hans van Hemert en Harry van Hoof, gezongen door Mouth & Mc Neal. In het najaar werd een prijsvraag voor muziekscholen, muzieklycea en conservatoria gelanceerd. Gestreefd wordt naar een televisie-finale in de loop van 1973. Het documentatiecentrum breidde zich verder uit. Een groot onderdeel van de documentatie werd op microfilm overgebracht. Velen maakten gebruik van de snelle en betrouwbare informatie. Het mededelingenblad 'Disconamus' verscheen vijf maal.

De Gouden Harpen van de Stichting CONAMUS gingen in 1972 naar (v.l.n.r.): Nico Boer, Johnny Jordaan, Cor Lemaire

Mouth & Mc Neal ontvangen voor hun vertolking van "How do you do" de prijs uit handen van Piet Beishuizen, directeur van de CCGC

- stichting sociaalfonds buma* Prof. Dr. G. Stuiveling, voorzitter
C. Smit Jr, secretaris
Drs. G. P. Willemsen, 1e penningmeester
J. Bonarius, 2e penningmeester
Mevrouw Jacoba Eggink
H. de Groot
R. Heppener
E. van Altena (plv.)
Mr. E. A. G. Brautigam (plv.)
L. van Delden (plv.)
J. A. de Heer (plv.)
M. van 't Woud (plv.)
- stichting cultuurfonds buma* M. Willemsen, voorzitter
H. Arends
Drs. D. A. M. Binnendijk
Dr. D. Hillenius
G. Nieuwland
W. Paap
Drs. R. Starreveld
Mr. J. H. Verhagen, administrateur
- stichting nederlandse muziekbelangen* J. F. M. Geraedts, voorzitter
Mr. J. H. Verhagen, secr./penningmeester
J. Andriessen
L. van Delden
G. Frid
R. Heppener
- stichting conamus* G. J. van Krevelen, voorzitter
A. A. Jansen, secretaris
Pi Vèriss, penningmeester
H. Dunk
Lennaert Nijgh
C. Smit Jr
J. Stokkermans
H. Mildenberg, administrateur
P. Goemans, gedelegeerde van Buma

pagina 5	jaaroverzicht
	Buma
pagina 8	verslag van de directie
pagina 15	jaarrekening
	Stemra
pagina 21	verslag van de directie
pagina 23	jaarrekening
pagina 31	sociale en kulturele activiteiten

<i>grafische vormgeving en omslag</i>	Karel J. Berkhout GVN
<i>fotoos</i>	pag. 7 fotobureau Deenik, Amsterdam pag. 7 Herman Stegeman, Amsterdam pag. 7 Koen Limperg, Amsterdam pag. 10 Freek Simon, Amsterdam pag. 11 en 13 Hans Schiet, Spijk pag. 12 foto v d. Reijken, Delft pag. 30 Joop Wijnand, Amsterdam
<i>druk</i>	Drukkerij Twentsche Courant bv, Oldenzaal
<i>clichees</i>	Oost-Nederland, Enschede
<i>papier</i>	Van Gelder
<i>letter</i>	Helvetica van Stempel AG
<i>bindwerk</i>	Gebr. Kroeze, Almelo

